

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (5-12 במאי 2009)

ראש הממשלה בנימין נתניהו ונשיא מצרים חסני מבראכ (לע"מ, 11 במאי)

עיקרי הדו"ח

- במהלך השבוע החולף נורו מספר רקטות ופצצות מרגמה לעבר הנגב המערבי. היקף הירי נותר נמוך ומדיניות הריסון של חמאס עודנה נמשכת.
- ב-11 במאי נפגש נשיא מצרים מבראכ עם ראש הממשלה בנימין נתניהו בשארם אלשיח'. הנשיא הביע שביעות רצונו מהשיחות והדגיש את ציפיות מצרים להתקדמות בתהליך השלום הישראלי-פלסטיני על בסיס פתרון שתי המדינות. נתניהו הביע עניינו בחידוש שיחות השלום עם הפלסטינים בהקדם האפשרי וקרא לקידום שיתוף הפעולה הכלכלי והביטחוני בין שני הצדדים.
- אבו מאזן הודיע (11 במאי) על כוונתו להקים ממשלת מעבר חדשה תוך 24 שעות. חמאס ושאר ארגוני הטרור גינו זאת בחריפות וטענו, כי הקמת הממשלה תטרפד את הדיאלוג הלאומי הפלסטיני.

אירועים בולטים בשטח

רצועת עזה

ירי רקטות ופצצות מרגמה

■ במהלך השבוע החולף נמשך ירי רקטות ופצצות מרגמה אף כי **בהיקף נמוך**. סה"כ אותרו ארבע נפילות רקטות ושתי פצצות מרגמה, כולם בשטחים פתוחים. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. להלן פירוט:

● **6 במאי** - אותרה נפילת רקטה במועצה אזורית שער הנגב ופצצת מרגמה בסמוך לשוב במערב הנגב. על ירי פצצת המרגמה נטלו אחריות גדודי עז אלדין אלקסאם של חמאס, שטענו כי הוא בוצע לעבר חיילי צה"ל שפעלו בשטח רצועת עזה (אתר גדודי עז אלדין אלקסאם, 6 במאי) כמו כן פורסמה נטילת אחריות לאירוע זה מטעם גדודי אבו עלי מצטפא של החזית העממית (אתר אבו עלי מצטפא, 7 במאי) וצבא האומה (פורום צבא האומה, 6 במאי).

● **7 במאי** - פצצת מרגמה נפלה סמוך לשוב במרכז הנגב.

● **8 במאי** - אותרה נפילת רקטה סמוך לשוב במרכז הנגב.

● **10 במאי** - נפילת רקטה אותרה בשטח פתוח סמוך לשוב במרכז הנגב.

● **11 במאי** - נפילת רקטה זוהתה בשטח פתוח סמוך לשוב במרכז הנגב.

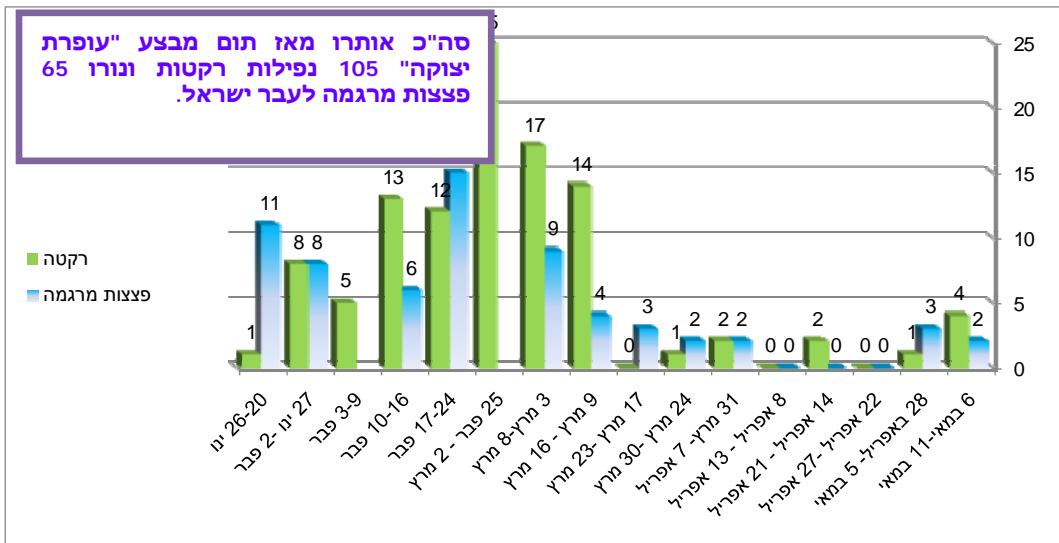
■ סוגיית מדיניות ירי הרקטות של חמאס מצאה לאחרונה ביטוי בהתבטאויות פומביות של ח'אלד משעל, יו"ר הלשכה המדינית של חמאס. בראיון לניו יורק טיימס, שכוון ל"אזניים אמריקאיות", בחר משעל להציג חזות פרגמטית, בהדגישו את מדיניות הריסון הנוכחית בה נוקטת חמאס בכל הנוגע לירי הרקטות מרצועת עזה. מנגד, בנאום אחר שכוון לאוזני תומכי חמאס ברצועה, הדגיש ח'אלד משעל, כי ה"התנגדות" הייתה ונותרה החלופה האסטרטגית של חמאס להשבת "הזכויות הפלסטיניות" וכי חמאס לא תעשה שום ויתורים בעניין ה"התנגדות"¹.

תקיפת חיל האוויר

■ ב- 6 במאי תקפו מטוסי חיל האוויר שלוש מנהרות הברחת אמצעי לחימה בדרום רצועת עזה (דובר צה"ל, 6 במאי). כלי התקשורת הפלסטינים דיווחו כי ארבעה פלסטינים נפצעו באורח קל עד בינוני (סוכנות מען, 6 במאי).

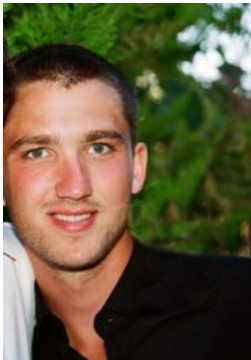
¹ ראו לקט: "ח'אלד משעל, ראש הלשכה המדינית של חמאס, התייחס לאחרונה לסוגיית ירי הרקטות מהרצועה, ולהמשך הטרור בכלל (ה"התנגדות"): בעוד שבראיון המכוון ל"אזניים אמריקאיות" הוא הודה, כי חמאס נוקטת בעיתוי הנוכחי במדיניות ריסון בירי הרקטות מהרצועה (דבר שאכן תואם למצב בשטח), הרי שבפני "אזניים פלסטיניות" הוא הדגיש, כי ה"התנגדות" (קרי, האלימות והטרור) נותרה האופציה האסטרטגית של חמאס". (11 במאי, 2009).

ירי רקטות פצצות מרגמה מאז תום מבצע "עופרת יצוקה"

יהודה ושומרון

חייל צה"ל נהרג מפליטת כדור במהלך הפרת סדר בכפר ביר זית

סמל ראשון נועם עדין
רכטר לוי ז"ל
(צילום: דובר צה"ל)

■ חייל צה"ל, סמל נועם עדין רכטר לוי, בן 20, ממצפה נטופה, נהרג ב-7 במאי מכדור שנפלט מנשקו במהלך פעילות מבצעית של צה"ל בכפר ביר זית, צפונית לראמאללה. במהלך הפעילות בכפר, נתקל כוח צה"ל בהתנגדות מצד פלסטינים. במקום התחוללה הפרת סדר, שכללה עימות פיזי בין החיילים לפלסטינים.

חמישה מאסרי עולם למחבל שסייע בביצוע פיגוע ההתאבדות בקניון השרון בנתניה

■ בית המשפט הצבאי בשומרון גזר ב-11 במאי חמישה מאסרי עולם ועוד 20 שנה מאסר בפועל, על אדהם יונס, תושב עילאר שליד טולכרם, פעיל הג'יהאד האסלאמי בפלסטין, בעקבות מעורבותו בפיגוע בקניון השרון שבנתניה ביולי 2005, שבו נהרגו חמישה אזרחים ונפצעו עשרות.

■ במהלך פעילות בג'יהאד האסלאמי בפלסטין, שמר אדהם יונס על קשר על מפקדת הארגון בסוריה ואף קיבל ממנה כספים, לשם מימון פעילותו הצבאית. אדהם יונס ליווה את המחבל המתאבד בדרכו לביצוע הפיגוע. כשהגיעו השניים סמוך לקניון השרון, הורה הנאשם למחבל להמתין עם ביצוע הפיגוע, על מנת שיוכל להתרחק מהזירה ככל האפשר. המחבל, שהתקרב לכניסה הראשית של הקניון, עורר את חשדה של שוטרת שהייתה במקום והזעיקה את אחד ממאבטחי הקניון. המחבל המתאבד הפעיל את המטען והתפוצץ. כתוצאה מכך נהרגו חמישה אזרחים ונפצעו 91 נוספים. (אתר דובר צה"ל, 11 במאי).

רצועת עזה לאחר מבצע "עופרת יצוקה"

שר הפנים החדש של חמאס מפרט את הישגיו של סעיד ציאם

■ בראיון לרגל כניסתו לתפקיד של שר הפנים החדש של חמאס, פתחי חמאד, פירט חמאד את "הישגיו" של קודמו בתפקיד, סעיד ציאם (אשר נהרג במבצע "עופרת יצוקה"): "בין הישגיו הגדולים ביותר של השר היו **יצירת קשר של שיתוף פעולה ותיאום בין מנגנוני הביטחון הנוכחיים ובין ההתנגדות הפלסטינית**... התהווה שיתוף פעולה נגד האויב הציוני... ועל כן הוא הפציץ את מטות מנגנוני הביטחון" (אתר משטרת חמאס, 7 במאי). דבריו אלו של פתחי חמאד ממחישים פעם נוספת את הקשר ההדוק הקיים בין מנגנוני הביטחון של ממשל חמאס לבין הזרוע הצבאית-טרוריסטית של התנועה (גדודי עז אלדין אלקסאם).

פתחי חמאד, שר הפנים החדש של ממשל חמאס

דיווחים על פעילות מצרית נגד "תעשיית המנהרות"

■ העיתון **אלאח'באר** הלבנוני דיווח (9 במאי) על כך שבעלי מנהרות ומבריחים פלסטיניים ומצריים נפגשו ברפיח הפלסטינית, זאת לאחר שמבריחים מן הצד המצרי עברו דרך המנהרות לעזה. מטרת הפגישה הייתה לדון "במצב הקשה שנוצר... בפרט לאחר המלחמה". לדברי אחד המבריחים "המשתתפים הדגישו את החשיבות לפעול בתקופה הקרובה על מנת להאריך את המנהרות, לחפש אחר בתים רחוקים יחסית מהגבול בצד המצרי לצורך גילוי פתח המנהרה, לאבטח אותן בצורה מאסיבית יותר ולמנוע חשיפתן ע"י כוחות הביטחון המצריים". העיתון דיווח, כי מצרים החליפה חלק מכוחות הביטחון המוצבים סמוך לגבול עם רצועת עזה באנשי כוחות ביטחון מקהיר, עקב שחיתויות שהתגלו.

■ במהלך השבוע החולף גילו כוחות הביטחון המצריים כחמש מנהרות הברחה. ב- 11 במאי חשפו כוחות הביטחון המצריים מצבור נשק ואמצעי לחימה בסיני, שהיה מיועד להברחה לרצועת עזה. בין השאר נמצאו 80 פגזים, 20 רקטות, וכמות גדולה של כדורים (רויטרס, 11 במאי).

הזירה המדינית

פגישה הנשיא מבארכ עם ראש ממשלת ישראל

■ ב-11 במאי נפגש הנשיא מבארכ בשרם אלשיח' עם ראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו. בתום הפגישה קיים **הנשיא מבארכ** מסיבת עיתונאים בה הביע שביעות רצונו מהשיחות "הכנות והקונסטרוקטיביות", שהתקיימו בין השניים. על פי ההודעה ראש הממשלה נתניהו הדגיש מחויבות ממשלת ישראל למאמצי השלום. מבארכ הדגיש את צפיות מצריים ל"עמדות אקטיביות" של ישראל שיובילו לשלום באמצעות "פתרון שתי המדינות". כמו כן מסר מבארכ, כי נדונו חיזוק ההרגעה ברצועה, פתיחת המעברים, שיקום הרצועה והדרכים להביא לחילופי שבויים בין ישראל לפלסטינים (סוכנות הידיעות המזרח תיכונית, 11 במאי).

■ **ראש הממשלה בנימין נתניהו** הגיב על הפגישה עם הנשיא מבארכ והתייחס להמשך תהליך השלום עם הפלסטינים: "אנחנו רוצים בהקדם האפשרי לחדש את שיחות השלום בינינו לבין הפלסטינים ואני מקווה שהן אכן יתחדשו בשבועות הקרובים וכן להניע תהליכים המחזקים את שיתוף הפעולה הכלכלי בינינו וכמובן את פעולות המנגנונים הביטחוניים הפלסטינים שמשרתים את הביטחון עבור שני העמים". נתניהו הודה למבארכ על מעורבותו בתהליך השלום והדגיש את חשיבותה (אתר משרד ראש הממשלה, 11 במאי).

■ **ברשות הפלסטינית** הגיבו באי אמון לדבריו של ראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו. דובר הנשיאות הפלסטינית, **נביל אבו רדינה**, אמר "אנו רוצים יישום מעשי ובשטח של הפתרון ולא להיכנס שוב למשא ומתן... המו"מ המדיני עם ישראל לא יתנהל אלא אם ישראל תכיר בפיתרון שתי המדינות תפסיק את ההתנחלות ותסיר מחסומים. דיבורים על שיפור המצב הכלכלי לבדו אינם מספיקים" (קדס ניוז, 11 במאי).

הזירה הפנים-פלסטינית

בנאום שנשא בפני הנהגת פתח ביהודה ושומרון הודיע אבו מאזן על הקמת ממשלת מעבר חדשה ב-48 השעות הקרובות

■ ב-11 במאי נשא אבו מאזן, יו"ר הרשות הפלסטינית, נאום בפני הנהגת פתח ביהודה ושומרון. בנאומו התייחס לכישלון הדיאלוג הלאומי בין פתח לחמאס והודיע על ההחלטה **להרכיב ממשלת מעבר ב-48 השעות הקרובות**. עיקרי דבריו בסוגיות הפנים-פלסטיניות:

• **הדיאלוג הלאומי:** בשיחות בקהיר נדונו כל הסוגיות התלויות ועומדות ובהן אש"פ, הבחירות, ממשלת האחדות הלאומית, הפיוס הלאומי והשיקום. אבו מאזן הודה, כי סבב המו"מ האחרון נכשל אולם הוסיף- "אין אנו מרימים ידינו ואין אנו נכנעים".

• **קריאה להקמת ממשלת אחדות לאומית:** אבו מאזן קרא להקמת ממשלת אחדות לאומית, (שבה יהיו שותפים חמאס ופתח), אשר תהיה מחויבת להתחייבויות הבינלאומיות, ותהיה מסוגלת לשקם את רצועת עזה ולקיים בחירות על פי החוקה ב-24 בינואר 2010.

- בשל כישלון הדיאלוג הלאומי והניסיונות להקמת ממשלת אחדות לאומית **הוחלט להרכיב ממשלת מעבר תוך 48 שעות**, "שכן חייבת להיות ממשלה שתנהל את ענייני הציבור". אבו מאזן הוסיף, כי ברגע שהדיאלוג יצליח ממשלת המעבר תגיש את התפטרותה מייד.
- **כינוס הועידה הכללית השישית של פתח:** הועידה תיערך ב-1 ביולי 2009 בשטחי הרשות הפלסטינית ("על אדמות המולדת")² ולא בירדן או מצרים, למרות שהללו קידמו בברכה את הכוונה לקיים בהן את הועידה. מספר המשתתפים בוועידה יעלה על 1,200 על מנת להעניק ייצוג צודק לכל הרבדים של "המולדת הפלסטינית". אולם **הועידה לא תתקיים אם ישראל תמנע מתושבי עזה או מתושבי ה"חוף" להגיע לגדה**, שכן "אפילו חסרון של חבר אחד בתנועה" ימנע את קיום הועידה.

■ **בנאום של אבו מאזן על נושאים נוספים הקשורים להיבטים השונים של הסכסוך עם ישראל:** דבקות ביוזמת השלום הערבית כפי שאושרה בפסגה בבירות (2002); התנגדות לשינויים ביוזמה הערבית תוך הדגשת הסירוב לוותר על "זכות השיבה", דרישה מממשלת ישראל להכיר ב"פתרון שתי המדינות" ולהפסיק באופן מוחלט את הבנייה בהתנחלויות ואת "הנעשה בירושלים"; חזרה על ההתנגדות להכרה בישראל כמדינה יהודית: "אמרנו [בוועידת אנאפוליס] שאנו מכירים במדינת ישראל ולא יותר, ושהם [הישראלים] חופשיים להגדיר את עצמם"; האשמת ישראל, כי היא מציבה מכשולים בפני ביקור האפיפיור; גינוי ירי הרקטות מהרצועה וקריאה להפסקתו שכן אין בו תועלת והוא מפריע לשיקום רצועה.

תגובות להודעת אבו מאזן על כוונתו להקים ממשלת מעבר חדשה

■ **חמאס וארגוני טרור נוספים גינו בחריפות את כוונת אבו מאזן להקים ממשלת מעבר להלן עיקרי התגובות:**

- **פוזי ברהום**, דובר חמאס, מסר, כי הצהרת אבו מאזן מהווה "הודעת פטירה בטרם עת" לדיאלוג הלאומי פלסטיני. לדבריו ההודעה משקפת "כוונת זדון וחוסר רצון להגיע להסכם דבר העלול להנציח את הפילוג ולגרום להמשך "האנרכיה המשפטית והחוקתית". (Palestine-info, 11 במאי)
- **משיר אל מצרי**, מבכירי חמאס, הגדיר את ההודעה הצפויה של אבו מאזן על כוונתו להקים ממשלה חדשה כ"רצח של מאמצי הדיאלוג הפלסטיני". הוא הטיל את האחריות לכישלון מאמצי התיווך המצריים "על אבו מאזן וחבורתו". (טלוויזיית BBC בערבית, 7 במאי)
- **החזית העממית** פרסמה הודעה לפיה היא לא תשתתף בממשלה החדשה אלא רק בממשלת אחדות. על פי ההודעה הקמת הממשלה רק תעמיק את הפילוג; אחד מדוברי **החזית הדמוקרטית** הודיע, כי החזית תומכת בממשלת אחדות, דובר נוסף ציין במפורש, כי החזית לא תשתתף בממשלה; כמה **אישים עצמאיים** שהתראיינו הודיעו על סירובם השתתף בממשלה, אשר "תנציח את הפילוג".

² על פי דיווחים בתקשורת תיערך הועידה בבית לחם.

400 פעילי חמאס עצורים בידי מנגנוני הביטחון הפלסטיניים

■ מפקד המודיעין הצבאי בגדה המערבית, **מאג'ד פרג'**, ציין בראיון, כי בידי הרשות הפלסטינית עצורים **400 פעילי חמאס** מסיבות ביטחוניות או פליליות. פרג' התייחס לתאום בין הרשות הפלסטינית לישראל ואמר, כי מתקיים תאום ביטחוני עם ישראל, אולם הדבר נובע מאינטרס של העם הפלסטיני, ולא מסיבה אחרת: "אנו שואפים באמצעותו להעביר את השליטה הביטחונית בשטחים הפלסטיניים בגדה, במיוחד בשטחי A לרשות הפלסטינית... להפסיק את החדירות הישראליות... להסיר את המחסומים, ולהפסיק את הרדיפות והחיסולים..." (אלאהראם, 5 במאי).

ביקור האפיפיור נוצל ע"י הרשות הפלסטינית להשגת רווחים הסברתיים ופוליטיים ולניגוח ישראל בעיקר בכל הקשור לנושא הריבונות על ירושלים

■ ביקורו של האפיפיור בנדיקטוס ה-16 בישראל ובשטחי הרשות הפלסטינית, נתפס ע"י הפלסטינים כהזדמנות להפקת רווחים הסברתיים ופוליטיים ולניגוח ישראל בכל הנוגע למכלול סוגיות ובפרט הנושא הטעון של **הריבונות על ירושלים**. לטענת דוברים המזוהים עם הרשות הפלסטינית נוכחותה של ישראל במזרח ירושלים אינה מקנה לה ריבונות או זכויות כלשהם ולשיטתם יש להתנגד למה שמוגדר על ידם כ"ניסיון הישראלי לפרוס חסות על ביקור האפיפיור בירושלים". לפיכך, דוברים פלסטינים הדגישו, כי לא יתאמו את הביקור בשטחי הרשות הפלסטינית עם ישראל וכן יקימו מרכז תקשורת חלופי לזה של לשכת העיתונות הממשלתית. הם גם גינו את תליית דגלי ישראל לאורך הנתיבים בהם יעבור האפיפיור בעת ביקורו במזרח ירושלים.

■ במהלך הביקור, נגרמה תקרית מביכה בעת מפגש בין האפיפיור לנציגי הנצרות האסלאם והיהדות, שנועד לקידום הדיאלוג וההבנה בין הדתות. **שיח' תיסיר תמימי, נשיא בית הדין השרעיים של הרשות הפלסטינית ולמעשה איש הדת הבכיר ברשות**, ניצל את הבמה להסתה פרועה נגד ישראל.³ הוא התפרץ ואמר, כי ישראל הרסה ערים פלסטיניות והקימה התנחלויות על האדמות הפלסטיניות, כי ירושלים תישאר בירת הפלסטינים וכי כל אנשי הדת בכל העולם צריכים להתגייס על מנת להגן על הפלסטינים. לאור דבריו הבוטים נטש האפיפיור את המקום.

³ לשיח' תיסיר אלתמימי עבר עשיר בהסתה נגד ישראל במיוחד בהר הבית.